

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Montfortaans Seminarie te ROTSELAAR

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Instellingsnummer	33341
Instelling	Montfortaans Seminarie
Directeur	Carl FOULON
Adres	Aarschotsesteenweg 39 - 3110 ROTSELAAR
Telefoon	016-35.91.20
Fax	016-35.91.21
E-mail	montfort.college@montfort.be
Website	http://www.montfort.be
Bestuur van de instelling	VZW Sint-Angela-Montfortcollege
Adres	Aarschotsesteenweg 39 - 3110 ROTSELAAR
Scholengemeenschap	SGKSO Haacht
Adres	Aarschotsesteenweg 39 - 3110 ROTSELAAR
CLB	Vrij CLB Haacht-Keerbergen
Adres	Molenstraat 42 - 3140 KEERBERGEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	02-02-2015, 03-02-2015, 04-02-2015, 05-02-2015, - 06-02-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	06-02-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	09-03-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Vinciane VANDERHEYDE
Teamleden	Gino MALFAIT, Jan MEERS, Roger VAN DEN BORRE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Muzikale opvoeding in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/029).....	8
3.1.1.2 Nederlands in de eerste graad A-stroom en in aso tweede graad in de studierichtingen Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen (leerplannen D/2010/7841/016 en D/2012/7841/001)	10
3.1.1.3 Frans in aso derde graad (Leerplannen D/2004/0279/033 en D/2006/0279/005) en Engels in aso derde graad in de studierichtingen Moderne talen-wetenschappen en Latijn- moderne talen (Leerplan D/2006/0279/041)	12
3.1.1.4 Wiskunde in aso derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplan D/2004/0279/021)	15
3.1.1.5 Wiskunde in aso derde graad in de studierichtingen Wetenschappen-wiskunde en Latijn-wiskunde (leerplan D/2004/0279/019)	17
3.1.1.6 Vakoverschrijdende eindtermen.....	19
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	20
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	21
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	22
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	23
4.1 Leerbegeleiding	23
4.2 Evaluatiepraktijk.....	24
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	26
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	28
6.1 Wat doet de school goed?.....	28
6.2 Wat kan de school verbeteren?	28
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	28
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	29
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	29

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Montfortcollege te Rotselaar is een middelgrote school met ongeveer 815 leerlingen. Het biedt een A-stroom aan en studierichtingen in het aso met in de tweede graad Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen en in de derde graad Humane wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Latijn-wiskunde, Moderne talen-wetenschappen, Latijn-moderne talen en Wetenschappen-wiskunde. De keuzemogelijkheden van de eerste graad zijn op die van de bovenbouw afgestemd. Er is de laatste jaren een stijgende trend in het leerlingenaantal. De schoolgebouwen en het schoolterrein zijn beschermd cultureel erfgoed. Deze locatie geeft aan het college een specifieke context die mee bepalend is voor het schoolklimaat. Op de groene campus is ook het Montfortinternaat gelegen, waar zowel leerlingen van de school zelf als leerlingen van scholen uit de regio verblijven.

Met haar pedagogisch project gevat in het adagium 'Ruimte voor talenten' wil de school aan al haar leerlingen maximale kansen bieden om hun competenties en talenten te ontdekken en ontwikkelen, zodat ze deze in hun persoonlijk, sociaal en professioneel leven optimaal kunnen integreren. Naast een degelijke opleiding streeft ze ernaar de leerlingen een brede vorming te geven met voldoende aandacht voor cultuur, sport, milieu en moderne informatie- en communicatietechnologie. Uit de doorlichting blijkt dat de school haar visie grotendeels waarmaakt. In het Montfortcollege heerst een gestructureerd en tegelijk aangenaam schoolklimaat waarin leerlingen zich goed voelen en ook goed presteren. De studieresultaten leunen aan bij de gemiddelde referentiewaarde voor de scholen buiten de centrumsteden. De participatiegraad van leerlingen aan het hoger onderwijs en het gemiddelde studiesucces zijn hoger dan in Vlaanderen.

Deze gunstige resultaten hebben onder meer te maken met de grote aandacht van de school voor de leerbegeleiding. Door een degelijke materiële omkadering, een uitgebreide structurele ondersteuning via begeleidingsuren en -verantwoordelijken (leerlingenbegeleiders, coördinatoren, studietoetsers) en uren 'leren leren' in het eerste leerjaar creëert de school de randvoorwaarden voor een stimulerende studieomgeving. De vakleraren zetten zich sterk in voor het opvolgen van de leervorderingen en het remediëren van tekorten. Hierbij worden de leerlingen geresponsabiliseerd voor hun leerproces en is er veel aandacht voor de studiemotivatie. De aandacht voor leerstrategieën, het begeleid zelfstandig leren en differentiatie is sterk uitgebouwd in de taalvakken. Dit aspect is echter voor verbetering vatbaar in de vakken wiskunde en muzikale opvoeding.

De leerlingenevaluatie wordt uitdrukkelijk gerelateerd aan het leerproces van de leerlingen en aan de schoolloopbaan en de studiekeuzebegeleiding. Ze moet bijdragen tot de zelfsturing en de autonomie van de leerlingen en hen ook voorbereiden op de evaluatiepraktijk in het hoger onderwijs. Het hanteren van het leerplan als referentiekader voor de evaluatiepraktijk is voor de meeste vakken voor verbetering vatbaar. Over het aandeel van de vaardigheden in de evaluatie en de wijze waarop die dienen geëvalueerd te worden, hebben sommige vakgroepen nog te weinig gereflecteerd. De leerlingenevaluatie werd evenwel vorig schooljaar opgenomen als een beleidsprioriteit. De schoolleiding spoort de vakgroepen aan hun visie op evaluatie uit te diepen en hun evaluatiepraktijk af te stemmen op recente didactische inzichten. Dit heeft in een aantal vakgroepen (o.a. de vakgroep moderne vreemde talen) tot een doelgerichte bijsturing van de evaluatiepraktijk geleid.

De school streeft de vakoverschrijdende eindtermen goed na. In de meeste doorgelichte vakken worden de leerplandoelstellingen in voldoende mate gerealiseerd. Er zijn echter werkpunten op het vlak van de leerplangerichtheid van het aanbod en/of van de leerlingenevaluatie. De leerplanrealisatie voldoet niet voor het vak muzikale opvoeding in de eerste graad. De materiële uitrusting is in de meeste vakken voldoende ondersteunend voor de leerplanrealisatie. Het functioneel aanwenden van ICT in de onderwijspraktijk is echter nog niet in alle vakken een veralgemeende praktijk. De blijvende opvolging van de leerplanrealisatie is een aandachtspunt voor de schoolleiding. Voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne en voor de overige erkenningsvoorwaarden is het resultaat positief. Er werden geen inbreuken op de overige regelgeving vastgesteld.

Het Montfortcollege wordt doelgericht geleid door een in 2012 nieuw samengesteld directieteam, dat efficiënt vorm geeft aan het schoolbeleid op het organisatorische en pedagogisch-didactische vlak en erin slaagt een participatieve ontwikkelingsdynamiek aan de gang te brengen. De kwaliteitszorg in het Montfortcollege kent een nieuw elan. De schoolleiding wil een integraal kwaliteitszorgsysteem ontwikkelen waarbij alle schoolparticipanten worden betrokken.

De laatste twee schooljaren werd op schoolniveau sterk ingezet op de optimalisering van de organisatie van de schoolwerking en het verbeteren van de interne en externe communicatie. De werking i.v.m. de leerlingenbegeleiding, de leerlingenevaluatie, de vakgroepwerking en de professionalisering van het schoolteam werd opnieuw gedefinieerd in het licht van het 'talentbeleid'. De doelgerichte en planmatige aanpak resulteerde reeds in een merkbare kwaliteitsverbetering. De school voorziet in een beperkt aantal methodieken om de efficiëntie van haar werking en de effecten van de ondernomen acties na te gaan. De kwaliteitszorg in de vakgroepen is in volle ontwikkeling.

Gelet op de lacunes in de leerplanrealisatie voor muzikale opvoeding, besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een gunstig advies beperkt in de tijd. De school zal na drie schooljaren moeten aantonen dat het vastgestelde tekort in voldoende mate werd weggewerkt.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	muzikale opvoeding, Nederlands	
Graad 1 Latijn	muzikale opvoeding, Nederlands	
Graad 1 Moderne wetenschappen	muzikale opvoeding, Nederlands	
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	Nederlands	
Graad 2 ASO Latijn	Nederlands	
Graad 2 ASO Wetenschappen	Nederlands	
Graad 3 ASO Humane wetenschappen	Frans, wiskunde	
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	Engels, Frans	Engels, Frans
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	Frans	
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	Frans, wiskunde	wiskunde
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	Engels, Frans	Engels, Frans
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	Frans, wiskunde	wiskunde

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Muzikale opvoeding in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/029)

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen worden niet in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatiepraktijk is niet valide. Het muzieklokaal is te klein en belemmert bijgevolg de muziekpraxis.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

In het geboden muziekonderwijs ontbreekt de noodzakelijke kennis van het leerplan. Tot en met het schooljaar 2012-2013 werd de muzikles overwegend met muziektheorie, notenleer en blokfluit ingevuld. Deze objectgerichte invulling staat haaks op de geest van het leerplan, dat dateert van september 2009 en duidelijk een leerlinggerichte muzikeducatie vooropstelt. Deze invulling was overigens reeds in strijd met het leerplan van 1997, dat aan het huidig leerplan voorafgaat. Het voorgelegde onderwijsmateriaal, gebruikt tot en met juni 2013, staat te ver af van inspirerend en kunstzinnig onderwijs dat een unieke invulling brengt in de persoonlijkheidsvorming van de leerlingen.

Vanaf september 2013 is er binnen het muziekonderwijs een behoorlijke aanzet tot verandering. Het af te leggen parcours vanaf deze aanzet tot aan een dynamische realisatie van uitnodigend en aanstekelijk muziekonderwijs, is echter nog lang. Het muziekonderwijs gaat onvoldoende uit van een grondige leerplanstudie. Daardoor worden geen leerlijnen uitgezet voor de verschillende muzikale omgangsvormen, wat zowel de volledigheid van de leerplanbehandeling als het evenwicht ervan hypothekeert. Deze situatie is onder meer het gevolg van het feit dat het onderwijs nagenoeg uitsluitend leerboekgericht verloopt. Het reflecteren over de leerplanbehandeling vanuit het screenen van de verschillende leerplandoelstellingen en inhouden is nog niet gebeurd. Het gebrek aan sterke leerlijnen, gekoppeld aan het ontbreken van een zorgvuldige planning, weerspiegelt zich ook in de lesonderwerpen zoals genoteerd in de leerlingenagenda. Voorts zou een zorgvuldige planning ook beter de aanzienlijke lesuitval bewaken. De jaarplannen zijn een weergave van de inhoud van het leerboek. Ze zijn nog niet uitgewerkt als instrumenten die het muziekonderwijs ondersteunen door het in kaart brengen van leerlijnen, vorderingen en aandachtspunten.

Het lesmateriaal rond gehoorschade is zinvol en sluit aan bij de vakoverschrijdende vorming op schoolniveau. Vooral binnen de muziekpraxis dienen de leerlingen die ook les volgen in het deeltijds kunstonderwijs uitdrukkelijker uitgedaagd en ingezet te worden met hun talenten. Ook dit is een oproep vanuit het vigerend leerplan. De 'spreuk van de maand' en de muzikale paspoorten zijn interessant om bij de leerlingen een brede verkenning van muziek te intensifiëren. Zowel de culturele avonden als het totaalspektakel zijn mooie en belangrijke initiatieven om het kunstzinnig en muzikaal talent van jongeren aan te moedigen en een podium te geven. Het engagement van de muziekleraar om deze kunstzinnige evenementen vanuit een teamspirit met andere leraren en leerlingen mee op te bouwen, is groot. Deze initiatieven zijn

eveneens een mooie bijdrage tot de brede en harmonische vorming van de leerlingen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De voorgelegde evaluatiedocumenten uit de periode tot en met juni 2013 druisen in tegen de geest van het vigerend leerplan. Ze etaleren een gebrek aan leerplankennis. Deze evaluatiepraktijk gaat niet uit van het noodzakelijk besef dat evalueren een cruciaal moment is binnen een onderwijsleerproces en tegelijkertijd een stapsteen vormt binnen een progressief opgebouwde muzikeducatie.

De huidige evaluatiepraktijk gaat qua organisatie uit van afspraken op schoolniveau waarbij de keuze voor permanente evaluatie zinvol is. Gelet op het onvolledig en onevenwichtig onderwijsaanbod is ook de evaluatiepraktijk niet valide. De gebrekkige evaluatiepraktijk is evenzeer te wijten aan een onvoldoende afstemming op de leerplandoelstellingen. Zo gaat te veel aandacht naar aspecten van muziektheorie, die bovendien niet voldoende zijn gekoppeld aan de muziekpraxis. De schriftelijke evaluaties gaan te beperkt uit van klinkende muziek. De opmaak van de schriftelijke evaluaties is behoorlijk, er is een puntenverdeling voorzien en de correcties zijn kwaliteitsvol.

Uit lectuur van een afsprakenblad bedoeld voor leerlingen blijkt dat het onderscheid tussen algemene en vakgerichte attitudes nog onvoldoende uitgezuiverd is.

Het initiatief om criteria vast te leggen bij de 'evaluatie van de uitvoeringen' is positief. De vooropgestelde criteria missen echter nauwkeurigheid. Het gebruik van een portfolio is goed en zal nog versterken door algemeen de kwaliteit van de evaluatiepraktijk op te tillen.

De leerlingenresultaten zijn behoorlijk. Ze bieden evenwel nog geen juist beeld op de muzikale vorderingen van de individuele leerling omdat zowel het geboden muziekonderwijs als de evaluatie ervan niet uitgaan van uitgebalanceerde leerlijnen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De muzikles verloopt in een leerlingenvriendelijk klimaat. De interactie binnen de muzikles is behoorlijk en de leerlingen krijgen bevestiging en aanmoediging. Binnen eenzelfde muzikles is er voldoende afwisseling in het hanteren van verschillende muzikale omgangsvormen.

Het reflecteren over het leerproces gebeurt te weinig. Daardoor is ook het remediëren als belangrijke pijler binnen een leerproces nog niet uitgewerkt.

Het voorbereiden van doordachte stappenplannen, gekoppeld aan duidelijke leerlijnen, zal houvast bieden voor leerling en leraar en bijgevolg de leerwinst aanzienlijk optillen. Uit lesobservaties blijkt immers dat het leervermogen bij veel leerlingen stevig is.

Bij de muziekpraxis is zowel de stemopwarming als het inspelen, in relatie tot het uit te voeren lied of muziekwerk, belangrijk. Dit gebeurt nu te weinig. Een doordacht uitgewerkte opstart is veelal een eerste stap binnen een adequate leerbegeleiding.

De muziekkennis van de leerlingen die ook muzikles volgen in het deeltijds kunstonderwijs wordt wel benut bij kunstzinnige activiteiten op schoolniveau,

maar te beperkt binnen de eigenlijke muziekles. De toestand van het muzieklokaal speelt hier ook in mee, zoals beschreven in de rubriek uitrusting.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Het muzieklokaal is veel te klein. Dit vormt een aanzienlijke belemmering voor een dynamisch verloop van het muziekonderwijs. Deze toestand is vooral nefast voor de instrumentale praxis, het improviseren en het ontwerpen van muziek. Naast het uitwerken van een degelijke leerlijn voor instrumentale praxis is het noodzakelijk om uit te klaren met welke instrumenten het musiceren in flexibele bezetting zal uitgebouwd worden. Het aantal instrumenten is momenteel beperkt en weinig gevarieerd om het collectief musiceren in variabele bezetting krachtig uit te werken. Het schoolmeubilair is degelijk en ergonomisch.

**Professionalisering
Deskundigheidsbevordering**

De leraren volgen de aanvangsbegeleiding en er zijn op het niveau van de scholengemeenschap ook samenkomsten van de muzikleraren. De vakgroep staat voor de uitdaging om deze uit te bouwen tot een vitaal forum met leerplanstudie als kernopdracht. De lesopdrachten in het deeltijds kunstonderwijs kunnen een interessante wisselwerking opleveren met het muziekonderwijs in het voltijds onderwijs. Voorts is het van groot belang om verder voluit te participeren aan het concertleven en aan de wereld van de amateuristische kunstbeoefening. Dit mooi engagement moet het artistieke vuur van het muzikleraarschap brandend houden, vooral om de vonk naar de leerlingen te doen overslaan.

3.1.1.2 Nederlands in de eerste graad A-stroom en in aso tweede graad in de studierichtingen Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen (leerplannen D/2010/7841/016 en D/2012/7841/001)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De school voldoet aan de minimale materiële leerplanvereisten.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

In beide graden krijgen de receptieve en productieve vaardigheden voldoende aandacht. Zij worden ontwikkeld op aanvaardbare verwerking- en beheersingsniveaus, in samenhang met de behandeling van een variatie van tekstsoorten. Daarnaast verwerven de leerlingen leerstrategieën in het teken van de vakoverschrijdende eindtermen leren leren.

De integratieprincipes die de leerplannen voorschrijven, worden nog niet algemeen toegepast, waardoor het aanbod in beide graden niet volledig conform de leerplanvisie is. De vaardigheden luisteren en spreken/gesprekken voeren, respectievelijk lezen en schrijven worden in de context van taaltaken aan elkaar gekoppeld - vooral in het tweede leerjaar van de tweede graad worden aanzetten daartoe gegeven -, maar de koppeling gebeurt in het onderwijsaanbod nog niet systematisch. Ook de integratie van vaardigheden en taalbeschouwing implementeert de vakgroep voorlopig in beperkte mate. Hoewel taalbeschouwelijke concepten en inhouden meestal worden gekaderd in een authentieke taalcontext, wordt de leerplancomponent taalbeschouwing nog te weinig opgevat als een samengaan van kunnen en kennen. Inzicht in het taalsysteem wordt nog niet consequent en systematisch gegenereerd vanuit de reflectie op het eigen en andermans taalgebruik.

In de eerste graad geven de leraren voldoende aanzetten tot literaire competentie via leesplezier. In de tweede graad maakt de leerplancomponent 'literatuur en literaire competentie' ruimschoots deel uit van het aanbod. Bij de behandeling van literaire teksten wordt in de betrokken onderwijsvorm uitgegaan van de tekstbestuderende en tekstervarende manier van lezen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school beantwoordt aan de minimale materiële leerplanvereisten. De ICT-ondersteuning voldoet en wordt algemeen ook ingezet, wat het onderwijs Nederlands aanschouwelijk maakt en de vaardigheidsontwikkeling bevordert.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerlingen worden geëvalueerd aan de hand van toetsen, taken en examens. De vragen en opdrachten peilen naar kennis, vaardigheden en inzicht. Aangezien de leerlingenevaluatie een weerspiegeling van het curriculumaanbod is, worden ook in de toetsing vaardigheden en taalbeschouwelijke kennis nog te veel verkaveld. Sommige vragen en opdrachten zijn weinig uitdagend in verhouding tot het niveau van de leerlingen. Leraar- en klasgebonden is de frequentie van de vaardigheidstoetsing ondermaats. Daardoor kan de vaardigheidsontwikkeling van de leerlingen onvoldoende in kaart worden gebracht. Voor de evaluatie van de taalvaardigheden hanteert de vakgroep beoordelingsfiches met transparante criteria. De criteria zijn echter niet volledig dekkend ten aanzien van de eindtermen en leerplandoelstellingen. Daarom zijn ze voor verfijning vatbaar. De puntenverhoudingen zijn aan herziening toe, omdat taalbeschouwelijke aspecten zoals spelling, lexicon en zinsbouw wegens op de beoordeling zowel van de 'vaardigheden' als van de 'kennis'.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	In de eerste graad organiseert de school een taalscreening aan de hand van een gevalideerd instrument, waarmee de beginsituatie in kaart wordt gebracht. Van de screening wordt gebruikgemaakt voor de gedifferentieerde leerlingenbegeleiding. Het klassenmanagement is professioneel. Het is afgestemd op de ondersteuning van het leerproces, met veel aandacht voor de studiehouding, de algemene attitudevorming, de creatieve inbreng van de leerlingen en het correcte taalregister. Naast het leergesprek passen de leraren activerende werkvormen toe. Doceermomenten worden meestal afgewisseld met 'pair work' en vormen van groepswork. Door de toepassing van zelfevaluatie en wederzijdse evaluatie verhogen de leraren de betrokkenheid van hun leerlingen en bevorderen ze de zelfsturing van het leerproces. Ook creatieve opdrachten en het gebruik van portfolio's dragen daartoe bij. Op het vlak van preventie zetten de leraren in op leren leren en leren structureren, onder meer aan de hand van de OVUR-procedure (OVUR: oriënteren, voorbereiden, uitvoeren, reflecteren), die zowel in de realisatie als in de evaluatie gehanteerd wordt. Daarnaast is er aandacht voor remediëring, zowel individueel als klassikaal. Aangezien de evaluatie niet systematisch beantwoordt aan de validiteitsvereisten, is ook de remediëring niet systematisch leerdoelgericht.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	Er is formeel en informeel overleg binnen de vakgroep, dat bijdraagt tot de multiplicatie en implementatie van gevolgde nascholingen en dat de verticale opbouw van het curriculum Nederlands bevordert. Met betrekking tot de nieuwe leerplannen werden interne nascholingssessies georganiseerd. Voorlopig hebben die in beperkte mate geleid tot de implementatie van de leerplanvisie op taalbeschouwing en op de leerlingenevaluatie.

3.1.1.3 Frans in aso derde graad (Leerplannen D/2004/0279/033 en D/2006/0279/005) en Engels in aso derde graad in de studierichtingen Moderne talen-wetenschappen en Latijn-moderne talen (Leerplan D/2006/0279/041)

Voldoet

De meeste leerplandoelen komen aan bod en de evaluatie is representatief voor de leerplandoelen. De leerlingenresultaten zijn behoorlijk. Dit betekent dat de meeste leerlingen de leerplandoelen bereiken. De leerlingen kunnen rekenen op een professionele leerbegeleiding. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Voor de basisvorming Engels is het aanbod voldoende afgestemd op de leerplandoelen. Het onderwijs is sterk vaardigheidsgericht. De transferwaarde van het onderwijs van kennis naar communicatieve contexten is hoog. De communicatie tijdens de lessen verloopt volledig in het Engels, wat het leerproces ondersteunt. Taaltaken voor luister- en leesvaardigheid worden aangeboden op het verwerkingsniveau dat beantwoordt aan de vereisten van het leerplan of ze overstijgt. Tekstsoorten worden gevarieerd. Prescriptieve teksten en voor luistervaardigheid ook argumentatieve en artistiek-literaire teksten komen evenwel minder aan bod. De leerlingen lezen zelfstandig artistiek-literaire teksten waarvoor ze uitdagende opdrachten uitvoeren. Voor de productieve vaardigheden worden veel oefenmogelijkheden geboden. De meeste leerplandoelen komen aan bod. Het mondeling en schriftelijk samenvatten van een tekst (ET 19 en ET 32) en het voeren van een telefoongesprek (ET24) worden echter onvoldoende gericht behandeld. De leerlingen vertonen veel spreekdurf en kunnen zich vrij vlot uitdrukken. Tekstopbouw en genreconventies krijgen beperkt aandacht bij het receptief of productief benaderen van tekstsoorten.

Globaal biedt het onderwijs een voldoende training van de vijf taalvaardigheden voor de basisvorming Frans. Het hanteren van de doeltaal tijdens de lessen ondersteunt het verwerven van de communicatievaardigheid. Kennis wordt aangeboden in communicatieve contexten. Vorig schooljaar ging er in verhouding nog erg veel tijd naar het opbouwen van kennis van woordenschat en grammatica. Er is dit schooljaar echter een duidelijke evolutie naar het sterker inbedden van de kenniscomponent in taaltaken voor spreken en schrijven. Hierbij heeft de vakgroep ook een oordeelkundige keuze gemaakt van leerinhouden die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van taaltaken. De luister- en leesteksten zijn van een goed niveau en het niveau van de taaltaken en ook de tekstsoorten sluiten aan bij de vereisten van de leerplannen. Leerlingen verwerken zelfstandig zowel zakelijke als artistiek-literaire teksten (romans) en maken daarbij uitdagende (creatieve) verwerkingsopdrachten. De spreek-, gespreks- en schrijfvaardigheid worden heel wat geoefend. Nagenoeg alle taaltaken krijgen voldoende aandacht. Het mondeling en schriftelijk maken van een samenvatting (ET 19 en 32) en het voeren van telefoongesprekken (ET 24) vormen hierop een uitzondering. Genreconventies en tekstopbouw dienen voor een aantal teksten als criteria voor taakspecifieke schrijf- op spreekopdrachten, zodat leerlingen gericht kunnen werken en er zinvol kan geremedieerd worden.

De studierichtingen Humane wetenschappen, Wiskunde-wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Latijn-wiskunde krijgen uitbreidingsdoelen aangeboden. Het verkennen van literaire stromingen over de eeuwen heen werd voor Frans in het curriculum opgenomen. De vakgroep heeft niet altijd genoeg aandacht voor de studiebelasting van de leerlingen in dat verband.

De actualiteitswaarde van de taallessen is hoog en leerlingen werken rond boeiende thema's die aansluiten bij hun interesses en leefwereld. Leerlingen leren kritisch zijn en een aantal vakoverschrijdende eindtermen komen aan bod. De (inter)culturele component van het leerplan krijgt aandacht. Het gebruik van films, chansons en internetsites draagt hiertoe bij. Leerlingen lezen teksten waarvan de inhoud relevant is voor de Franstalige/Engelstalige cultuur en leefwereld. De vakgroepen leveren ernstige inspanningen om de leerlingen de taal te laten beleven o.a. door de deelname aan toneelvoorstellingen, de Engelse week en door reizen naar Frankrijk en Engeland.

Voor beide talen komen strategieën voor het uitvoeren van de taaltaken voldoende aan bod. Leerlingen leren o.a. naslagwerken en elektronische hulpmiddelen gebruiken zowel om taalcorrectheid na te streven als om informatie op te zoeken. Bij presentaties hanteren ze visuele ondersteuning. De feedback bij schrijfoopdrachten wordt nog weinig aangewend om te leren uit fouten.

De specifieke eindtermen voor de pool moderne talen worden voldoende bereikt. Een meer evenwichtige benadering van het aanbod op basis van duidelijke afspraken over de taalvakken heen is evenwel aan de orde. Dit schooljaar werd hiertoe een aanzet gegeven.

Het specifieke gedeelte wordt gerealiseerd door de leerlingen nog meer te laten oefenen met de taalvaardigheden (verbreding van de basisvorming) o.a. in het teken van de verwerking van huislectuur en de onderzoeksopdrachten. De meeste specifieke eindtermen worden voldoende didactisch geoperationaliseerd om ook het verdiepende niveau te bereiken. Voor beide talen is er veel aandacht voor de domeinen 'Taal en cultuur' (SET 4 tot 9) en 'Taal als systeem'. Het domein 'Taal en communicatie' (SET 1, 2, 3) is het zwakke broertje in de onderwijspraktijk. Oorzaak hiervan is de moeilijkheid die de leraren ervaren om deze eindtermen te interpreteren en te vertalen naar concrete opdrachten. In het algemeen vormt het een uitdaging voor de vakgroepen om voldoende te werken vanuit (beperkte) theoretische referentiekaders eigen aan het wetenschapsdomein van de talen.

Voor beide talen maken de leerlingen onderzoeksopdrachten over een linguïstisch of literair vraagstuk. Het leerproces wordt ondersteund door een overzichtelijke studiewijzer, waarin de verschillende stappen van het onderzoek opgenomen zijn. Leerlingen leren een onderzoeksvraag stellen, een onderzoeksplan opstellen en een methodiek vastleggen. Bronnenstudie en corpusanalyse vormen de basis van de onderzoeksmethodiek. Leerlingen presenteren de onderzoeksresultaten schriftelijk en mondeling en evalueren het leerproces ook zelf. Het talige niveau van de werkjes is goed. Werkpunten houden verband met het confronteren met andere standpunten, het gericht werken vanuit (beperkte wetenschappelijke) referentiekaders en het behandelen van een literaire of linguïstische onderzoeksvraag. Voor het vak Engels verwerven de leerlingen ook onderzoeksvaardigheden bij het uitvoeren van andere opdrachten over literatuur.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Sinds dit schooljaar werd een systeem van gespreide evaluatie ingevoerd voor beide talen. De vakgroepen willen hiermee de evaluatie meer aanwenden om het leerproces gericht te ondersteunen. Een tweede doel is het verhogen van de transparantie van de verrekening van de resultaten.

Functionele kennis wordt bevraagd in relevante communicatieve contexten. Men evolueert hierbij naar het gebruik van geïntegreerde taaltaken. De evaluatie van de taalvaardigheden is algemeen voldoende representatief voor de leerplandoelen van de basisvorming om te kunnen beoordelen of de leerlingen een voldoende studiepeil halen. De afstemming op de taaltaken is evenwel nog niet optimaal.

De specifieke eindtermen m.b.t. de onderzoekscompetentie (SET 16, 17, 18) worden gericht geëvalueerd zowel bij Frans als bij Engels. Hierbij is er zowel aandacht voor het proces als voor het product. Binnen het domein 'Taal en cultuur' wordt de specifieke eindterm 8 toepassingsgericht geëvalueerd. De andere specifieke eindtermen uit dit domein worden echter ofwel niet geëvalueerd ofwel reproductief bevraagd. De specifieke eindtermen uit de domeinen 'Taal en communicatie' en 'Taal als systeem' worden niet voldoende gericht geëvalueerd met uitzondering van de specifieke eindterm 10, die leraarafhankelijk wordt opgenomen in de scorewijzers voor spreek- en schrijfvaardigheid. Binnen de vakattitudes wordt vooral de bereidheid tot het spreken van de doeltaal in de lessen beoordeeld en ook de inzet om de taal te leren.

De vakgroepen besteden aandacht aan de transparantie van de evaluatie. Leerlingen worden goed geïnformeerd over wat ze moeten kennen en kunnen. De evaluatiecriteria zijn overwegend transparant. De vakgroepen werken met degelijke scorewijzers waarover de leerlingen ook vooraf beschikken. Er zijn nog geen afspraken over het aandeel van het cijfer voor de onderzoeksopdrachten in de totale beoordeling voor het vak noch over het aandeel van de beoordeling voor de basisvorming en voor het specifieke gedeelte. De frequentie en de aard van de toetsing vertonen leraarafhankelijk verschillen, omdat hierover weinig afspraken bestaan in de vakgroepen. De beoordeling van de vakattitudes verloopt nog weinig gelijkgericht.

De studieresultaten voor Engels en Frans zijn doorgaans behoorlijk tot goed. Het is evenwel opvallend dat in de studierichtingen Humane wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde de resultaten vorig jaar iets lager lagen. In deze studierichtingen bewaakt de vakgroep de impact van de evaluatie van uitbreidingsdoelen op het totale resultaat niet genoeg.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De infrastructuur en uitrusting voldoen. Er zijn een aantal goed uitgeruste vaklokalen. Elk leslokaal is verder uitgerust met een beamer, geluidsinstallatie en computer met internetaansluiting. Twee computerlokalen bieden verder de nodige mogelijkheden om het begeleid zelfstandig leren en werken te organiseren. Leerlingen kunnen ook terecht in het openleercentrum voor opzoekwerk. Er zijn voldoende woordenboeken aanwezig. ICT wordt voldoende geïntegreerd in het onderwijs.

Leerbegeleiding*Preventief**Curatief*

Bij de klasbezoeken werd vastgesteld dat er wordt gewerkt in een stimulerende sfeer. Leerlingen worden aangemoedigd tot participatie en interactie. De lessen verlopen afwisselend via onderwijsleergesprekken en pair- of groepswork, waarbij leerlingen met elkaar communiceren en zo de taal intensief oefenen.

De aandacht voor preventieve leerbegeleiding is een voorbeeld van goede praktijk. De meeste lessen worden visueel ondersteund. Leerlingen krijgen doorgaans studietips en ondersteunende compendia. De verwachtingen zijn transparant. Het begeleid zelfstandig leren wordt sterk gestimuleerd. Leerlingen moeten een reeks persoonlijke verwerkingsopdrachten maken en leerstofonderdelen zelfstandig herhalen. De meeste leraren ondersteunen het zelfstandig begeleid werken en leren door studiewijzers, stappenplannen en verbeterleutels aan te reiken. Het veralgemeend gebruik van het OVUR-schema in de moderne vreemde talen werd dit schooljaar ingevoerd. Bij persoonlijke opdrachten wordt ook een principe van differentiatie ingebouwd met het oog op het stimuleren van de sterke leerlingen.

Leerlingen die moeilijkheden ervaren, kunnen terecht bij hun leraar voor extra uitleg en remediëringsoefeningen. Ze worden sterk geresponsabiliseerd t.o.v. het eigen leerproces. Ze reflecteren over hun resultaten bij examens om zelf een planning op te stellen van te remediëren onderwerpen. Bij aanhoudende tekorten wordt gepeild naar de studiemotivatie en een formeel contract afgesloten met duidelijke afspraken voor vakbegeleiding. De effecten van de remediëring worden opgevolgd bij klassenraden. Voor leerlingen met leerstoornissen worden stimulerende, compenserende, remediërende en dispenserende maatregelen (sticordi) toegepast.

Deskundigheidsbevordering*Overleg**Vorming*

De vakgroepwerking van de moderne talen functioneert duidelijk als hefboom voor kwaliteitsverbetering. Recentelijk werd ook een taaloverschrijdende vakgroep samengesteld. De aandacht voor professionalisering en interne kwaliteitszorg vertaalt zich in de nodige inhoudelijke en organisatorische afspraken. De leraren ontwikkelen hun competenties via nascholing en vakoverleg. De effecten van gevolgde nascholingen in de onderwijspraktijk zijn duidelijk.

3.1.1.4 Wiskunde in aso derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplan D/2004/0279/021)**Voldoet**

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet. De evaluatie is voldoende representatief. De leerbegeleiding is vooral remediërend.

Onderwijsaanbod*Volledigheid**Evenwicht**Beheersingsniveau**Samenhang*

De wiskundevorming is degelijk en voldoende afgestemd op de verwachte verwerkingsniveaus van het leerplan. De aangeboden leerplandoelen worden in het algemeen kwaliteitsvol behandeld. Alle componenten komen aan bod, maar de verhoudingen zijn niet evenwichtig. De leerstoftoewijzing aan het eerste leerjaar is onevenredig groot. Het keuzeonderdeel 'financiële algebra' staat daardoor onder druk, ook al vanwege de steevaste programmering ervan op het einde van het jaar. De leerlingen realiseren er de basisdoelstellingen FA 01 tot FA 12 niet altijd voldoende diepgaand. In het tweede leerjaar gaat te veel tijd naar 'integralen', in vergelijking met wat het leerplan aanbeveelt. Gezien het profiel van de studierichting is de uitgebreide aandacht die de leerlingen aan het onderdeel 'statistiek' wijden, een terechte keuze.

De leerlingen krijgen de leerplandoelstellingen in verband met vaardigheden en attitudes veeleer impliciet aangeboden doorheen heel het curriculum. Er is geen gerichte invulling hiervoor uitgewerkt en de aanpak kadert nog niet in een doordachte leerlijn doorheen de graad.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De lokalen beschikken over een pc met internettoegang en een beamer. Het gebruik ervan blijft doorgaans beperkt tot statische projecties van het handboek. Het grafisch rekentoestel is goed ingeburgerd bij de leraren en de leerlingen, het wordt vlot gebruikt tijdens de lessen en bij de evaluaties. Het ICT-gebruik door de leerlingen is echter ook beperkt tot het grafisch rekentoestel. De leerlingen gaan zelden aan de slag met wiskundige software of internetapplicaties in een computer- of ICT-lokaal. Ze missen daarmee kansen om aan te sluiten bij eigentijdse ontwikkelingen om wiskundige inzichten te verwerven en in te slijpen. Leraren maken wel adequaat gebruik van het elektronisch platform, onder meer om de nazorg van de lessen en van de evaluaties te ondersteunen.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatiepraktijk gaat voldoende na of de aangeboden leerplandoelstellingen worden bereikt. Op vakgroepniveau zijn er echter nog geen afspraken gemaakt over een doeltreffende manier om de vakgebonden vaardigheden te evalueren. Het 'dagelijks werk' steunt vooral op schriftelijke toetsen, waarin meestal aan productevaluatie gedaan wordt. De leraren werken ook wel met elementen van procesevaluatie (taken, voorbereidingen, groepswerk, ...), maar die worden nog weinig opgenomen in de evaluatiescores.

De verdeling van de examenvragen over de verschillende leerplancomponenten is voldoende evenwichtig en representatief. De aansluiting bij de behandelde leerplandoelstellingen is valide. Het peil van de examens is in het algemeen in overeenstemming met het beheersingsniveau dat verwacht wordt in de betrokken studierichting, al is het summatief gehalte van veel vragen in het eerste leerjaar niet hoog.

Leerbegeleiding
*Preventief
Curatief*

De leraren leveren inspanningen om in hun lessen didactische werkvormen te gebruiken die verder gaan dan het onderwijsleergesprek. Toch is het systematisch aanwenden van activerende werkvormen en van een doorgedreven binnenklasdifferentiatie nog niet voldoende ingeburgerd.

De toetsen en examens worden zorgvuldig besproken met de leerlingen. De nazorg in de vorm van feedbackcommentaren en diverse opvolgingsacties maakt er sterke leermomenten van. Bij mindere resultaten worden verbeteringsacties en extra oefeningen aangeboden. Waar gewenst kunnen leerlingen altijd een beroep doen op de leraren voor extra remediëring. Sommige leerlingen worden, op advies van de klassenraad, opgenomen in een programma van vakbegeleiding. Leerlingen met geattesteerde leerstoornissen hebben recht op sticordi-maatregelen.

Deskundigheidsbevordering
*Overleg
Vorming*

De vakgroepen komen samen per graad en enkele malen per schooljaar zijn er ook plenumvergaderingen. Deze constructie biedt goede kansen voor de horizontale samenhang en de verticale opbouw van het curriculum. De vakgroepen snijden naast de vakorganisatorische ook pedagogisch-didactische onderwerpen aan. Het gebruik van het opgelegde agendajabloon garandeert een brede waaier van aandachtspunten. Voor de parallelle klassen stelt de vakgroep de jaarplannen en de examens gezamenlijk op. Toch is er nog een groeimarge inzake gelijkgerichtheid en kwaliteitsverhoging. Het eigen didactisch handelen in de klas blijft een sterk individueel gegeven, zoals bijvoorbeeld blijkt uit de diversiteit van de gebruikte hand- en/of leerboeken.

De leraren hebben aandacht voor een kwaliteitsvolle invulling van hun opdrachten, maar de deskundigheidsbevordering steunt meestal op persoonlijke initiatieven. Tijdens de schooljaren voorafgaand aan de doorlichting hebben de leraren diverse nascholingen gevolgd, zowel vakinhoudelijke als pedagogisch-didactische. De vertaling naar de klasvloer is voorlopig nog fragmentarisch en occasioneel. De vakgroep levert inspanningen om de deskundigheidsbevordering te bundelen en zo de kwaliteit van het wiskundeonderwijs op school op een systematische wijze te verbeteren.

3.1.1.5 Wiskunde in aso derde graad in de studierichtingen Wetenschappen-wiskunde en Latijn-wiskunde (leerplan D/2004/0279/019)

Voldoet

De eindtermen en de leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet. De evaluatie is voldoende representatief. De leerbegeleiding is vooral remediërend.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

In beide studierichtingen worden de aangeboden leerplandoelstellingen in het algemeen kwaliteitsvol behandeld. De wiskundevorming is degelijk en voldoende afgestemd op de verwachte verwerkingsniveaus van het leerplan.

De leerlingen besteden te veel tijd aan de realisatie van 'analyse'-thema's. Daardoor komen de doelstellingen van 'statistiek' en vooral van 'ruimte meetkunde' in het gedrang. De leerlingen realiseren de doelstellingen daarvan niet altijd voldoende diepgaand. Beide onderwerpen worden ook stevast op het einde van het schooljaar geprogrammeerd, zodat elke lesuitval het probleem nog verergert.

In beide studierichtingen krijgen de leerlingen de leerplandoelstellingen i.v.m. vaardigheden en attitudes vooral impliciet aangeboden doorheen heel het curriculum (bv. vraagstukken). Er is geen gerichte invulling uitgewerkt aan de hand van een doordachte leerlijn. De leerlingen missen daarmee kansen op een explicitering van een belangrijk onderdeel van hun vorming, met het oog op hun vervolgopleiding.

Ook de verschillende elementen uit de eindtermen van de 'onderzoekscompetentie' (ET 20, ET 21 en ET 22) komen veeleer minimaal aan bod. De invulling met/op een jaarlijkse 'onderzoeksdag' is vakinhoudelijk voldoende uitdagend, maar komt niet tegemoet aan de realisatie van de specifieke kernvaardigheden. Er is geen aandacht voor de noodzakelijke procesopbouw gedurende heel de graad, zoals het leerplan aangeeft. De gehanteerde evaluatie bevat elementen die kunnen uitgroeien tot een volwaardige realisatie, maar is voorlopig onvoldoende valide.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De lokalen beschikken over een pc met internettoegang en een beamer. Het gebruik ervan blijft doorgaans beperkt tot statische projecties van het handboek. Het grafisch rekentoestel is goed ingeburgerd bij de leraren en de leerlingen, het wordt vlot gebruikt tijdens de lessen en bij de evaluaties. Het ICT-gebruik door de leerlingen is echter ook beperkt tot het grafisch rekentoestel. De leerlingen gaan zelden aan de slag met wiskundige software of internetapplicaties in een computer- of ICT-lokaal. De vakgroep komt zo maar minimaal tegemoet aan de ICT-verwachtingen in de (specifieke) eindtermen en in het leerplan. Leraren maken wel adequaat gebruik van het elektronisch platform, onder meer om de nazorg van de lessen en van de evaluaties te ondersteunen.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatiepraktijk gaat voldoende na of de aangeboden leerplandoelstellingen worden bereikt. Op vakgroepniveau zijn er echter nog geen afspraken gemaakt over een doeltreffende manier om de vakgebonden vaardigheden te evalueren. Het 'dagelijks werk' steunt vooral op schriftelijke toetsen, waarin meestal aan productevaluatie gedaan wordt. De leraren werken ook wel met elementen van procesevaluatie (taken, voorbereidingen, groepswork, ...), maar die worden nog weinig opgenomen in de evaluatiescores.

De verdeling van de examenvragen over de verschillende leerplancomponenten is voldoende evenwichtig en representatief. De aansluiting bij de behandelde leerplandoelstellingen is valide. Het peil van de examens is in het algemeen in overeenstemming met het beheersingsniveau dat verwacht wordt in de betrokken studierichting. Het aandeel van de hogere verwerkingsniveaus van abstraherende begripsvorming en productieve toepassingsgerichtheid is in sommige sessies klein.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De didactische aanpak in de lessen reikt slechts af en toe verder dan het onderwijsleergesprek. Er zijn aanzetten tot het gebruik van meer activerende werkvormen en tot binnenklasdifferentiatie, maar ze zijn leraargebonden en nog niet voldoende systematisch.

De bereidheid om tekorten van leerlingen bij te werken is in de vakgroep groot. De toetsen en examens worden besproken met de leerlingen. Bij mindere resultaten worden verbeteringsacties en extra oefeningen aangeboden. Waar gewenst kunnen leerlingen altijd een beroep doen op de leraren voor extra remediëring. Sommige leerlingen worden, op advies van de klassenraad, opgenomen in een programma van vakbegeleiding. De verantwoordelijkheid wordt vooral bij de leerlingen gelegd, al treden sommige leraren ook gepast directief op. Leerlingen met geattesteerde leerstoornissen hebben recht op sticordi-maatregelen.

Deskundigheidsbevordering

De vakgroepen komen samen per graad en enkele malen per schooljaar zijn er ook plenumvergaderingen. Deze constructie biedt goede kansen voor de horizontale samenhang en de verticale opbouw van het curriculum. De vakgroepen snijden naast de vakorganisatorische ook pedagogisch-didactische onderwerpen aan. Het gebruik van het opgelegde agendajabloon garandeert een brede waaier aan aandachtspunten. Voor de parallelle klassen stelt de vakgroep de jaarplannen en de examens gezamenlijk op. Toch is er nog een groeimarge inzake gelijkgerichtheid en kwaliteitsverhoging. Het eigen didactisch handelen in de klas blijft een sterk individueel gegeven, zoals bijvoorbeeld blijkt uit de diversiteit van de gebruikte hand- en/of leerboeken.

De leraren hebben aandacht voor een kwaliteitsvolle invulling van hun opdrachten, maar de deskundigheidsbevordering steunt meestal op persoonlijke initiatieven. Tijdens de schooljaren voorafgaand aan de doorlichting hebben de leraren diverse nascholingen gevolgd, zowel vakinhoudelijke als pedagogisch-didactische. De vertaling naar de klasvloer is voorlopig nog fragmentarisch en occasioneel. De vakgroep levert inspanningen om de deskundigheidsbevordering te bundelen en zo de kwaliteit van het wiskundeonderwijs op school op een systematische wijze te verbeteren.

3.1.1.6 Vakoverschrijdende eindtermen

Voldoet

Beleid Doelgerichtheid	De beleidsvoering voor de vakoverschrijdende werking gaat uit van een visie die in dialoog tussen de schoolleiding en de leraren werd uitgewerkt. De visie is onder meer geënt op het pedagogisch project van de school en op de algemene beleidsaccenten. De historiek en de cultuur van de school vormen verder een waardevolle bron en voedingsbodem voor het nastreven van de geactualiseerde vakoverschrijdend eindtermen. De visietekst vormt het anker voor de vakoverschrijdend werking. De leraren zijn over het algemeen goed vertrouwd met het afsprakenkader ter zake. De planning is verweven met de degelijke organisatiecultuur van de school. Men streeft naar een evenwichtige verkaveling over het schooljaar en naar de gelijkwaardige participatie van leerjaren, graden en studierichtingen. De relatie tussen het vakkenonderwijs en de vakoverschrijdende werking is tijdens de laatste schooljaren geëxpliciteerd. De school besteedt aandacht aan de betrokkenheid van zoveel mogelijk vakken. De communicatie over de planning van de vakoverschrijdende werking is doeltreffend.
Beleid Ondersteuning	De organisatiestructuur functioneert adequaat. De adjunct-directeur volgt de inspanningsverplichting rond VOET goed op en ondersteunt het geheel vanuit de zorg voor interne kwaliteit. Het VOET-beleid en de realisatie ervan worden mee uitgetekend door de talrijke werkgroepen waarin alle vakgroepen vertegenwoordigd zijn. Ook de leerlingenraad heeft een belangrijke en graag beluisterde stem als het gaat over het vorm geven aan concrete acties. De schoolleiding staat open voor nieuwe initiatieven en projecten en ondersteunt de leraren bij de koppeling ervan aan de VOET.
Beleid Doeltreffendheid	In het onderzoek naar de doeltreffendheid van de vakoverschrijdende vorming neemt de adjunct-directeur sterk het voortouw. Dit gebeurt door een kwaliteitsvolle analyse van alle initiatieven en projecten en resulteert in een gefundeerd document waarin opnieuw de toonaard van kwaliteitszorg klinkt. Het verdient aanbeveling om deze interessante studie nog uitdrukkelijker als een basis voor collegiaal overleg en reflectie te hanteren. De gemaakte analyses reiken immers de handvaten aan om de bewustwording van het hele vakoverschrijdend concept verder te expliciteren.
Beleid Ontwikkeling	Voor een aantal initiatieven en projecten die sterk de VOET-werking onderbouwen, volgen individuele leraren of afgevaardigden van vakgroepen gerichte vorming. Uit gesprekken blijkt dat niet alle aangekondigde nascholingen tegemoetkomen aan de gestelde verwachtingen. De schoolleiding wil de werking inzake VOET screenen met het oog op een vermindering van de planlast, vooral voor wat betreft het administratieve luik. Ze wil het ruime engagement voor de VOET-werking van veel leraren koesteren en gaat daar respectvol en dankbaar mee om. Deze attitude draagt aanzienlijk bij tot een positieve ontwikkeling gericht op het aanhouden van een kwaliteitsvolle vakoverschrijdende werking als hoeksteen van de specifieke schoolcultuur.
Uitvoering Politiek-juridische samenleving	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij alle leerlingen nagestreefd. Deze context wordt vooral in de bovenbouw uitgewerkt. De eindtermen rond participatie en besluitvorming komen aan bod in de ruime en vitale werking van de leerlingenraad en onder meer ook in projecten rond verkiezingen. Ze krijgen een invulling dankzij de schoolcultuur van participatieve besluitvorming. De eindtermen over rechten en plichten, democratie en

mondialisering worden nagestreefd tijdens een behoorlijk aantal specifieke activiteiten. Onder meer het vak geschiedenis draagt kwaliteitsvol bij tot de invulling van deze context.

Socioculturele samenleving De meeste eindtermen uit deze context worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. Deze context is sterk verweven met de schoolcultuur en zit verankerd in het onderwijs van een ruim aantal vakken. In elke graad slaagt men erin door middel van talrijke en uiteenlopende initiatieven en projecten het nastreven van de VOET te verbinden met de realisatie van een aantal leerplandoelstellingen van verschillende vakken. Uit gesprekken blijkt dat bij het personeel een ruim engagement leeft om via de verschillende raden mee te bouwen aan de invulling van deze context. De school waakt ook over een graduele opbouw doorheen het zesjarig curriculum bij de uitvoering van deze context. Heel wat initiatieven en projecten worden door de leerlingen geëvalueerd. De resultaten zijn veelal positief en bevorderen het welbevinden. De evaluatie vormt ook soms een aanzet om het initiatief of project te screenen en aan te passen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles en risicoanalyses uitvoert. De organisatie van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne krijgt gestalte via een kwaliteitsvolle taakinfilling van de preventieadviseur in dialoog met de schoolleiding en het comité preventie en bescherming op het werk. De school voorziet in voldoende tijd om de preventiedienst degelijk te laten functioneren.

De school kent haar tekorten inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Dit blijkt uit de voorgelegde jaaractieplannen, die getuigen van een realistische en tevens toekomstgerichte kijk. Een aantal actiepunten die volgens het globale preventieplan reeds een aantal jaren zijn opgenomen, zullen in het lopende schooljaar uitgevoerd worden. Hiervoor is een aanzienlijk bouwproject opgestart. De school heeft op een kwaliteitsvolle wijze voor een behoorlijk aantal praktische moeilijkheden gezocht naar de interessantste tijdelijke oplossing. In overleg met de preventiedienst heeft de schoolleiding goed gecommuniceerd met alle betrokkenen over deze hele operatie.

Voorts toont de werkwijze van de instelling aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen van het schoolteam. Opgemerkte tekorten worden opgenomen in een concreet actieplan. Het jaaractieplan fungeert als een werkinstrument. Zowel bij de aanvangsbegeleiding als tijdens de personeelsvergaderingen is er aandacht voor aspecten van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Dit leidt tot een cultuur waarbinnen ook de individuele leraar zich alsmaar meer geresponsabiliseerd voelt in de gezamenlijke uitwerking van het beleid rond bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

De controles en adviezen van externe controlediensten, de preventieadviseur en de externe dienst, wijzen op een aantal tekorten. Deze betreffen zowel de bewoonbaarheid en veiligheid als gezondheid en hygiëne. Dit is onder meer zo voor het valgevaar op de speelplaats. Het opnieuw aanleggen van deze speelplaats is voorzien na het lopende bouwproject.

Tijdens de doorlichting bezocht de onderwijsinspectie niet alle lesplaatsen van de instelling. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in de voorgelegde documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. De eventueel nodige acties die uit deze vaststellingen voortvloeien, zijn in het jaaractieplan opgenomen. Een aantal werkpunten betreft het wegwerken van stoot- en valgevaar in verschillende traphallen. Op de eerste verdieping van de Burcht is er

valgevaar bij de raamopeningen. In de aula zijn een aantal markeringen m.b.t. valgevaar los of verdwenen. De lampen in de lerarenkamer zitten nog niet ingewerkt in armaturen.

Er zijn voldoende sanitaire installaties. De spreiding over de verschillende schoolgebouwen is niet optimaal, vooral voor de meisjestoiletten. Tijdens de schooldoorlichting is een document voorgelegd met de formele bevestiging dat bij de lopende verbouwing van de blokken Alveus & Babel op de derde verdieping wordt voorzien in 4 nieuwe meisjestoiletten en 3 lavabo's .

De preventieadviseur is betrokken bij het aankoop- en indienststellingsbeleid. De bestelformulieren voor producten of toestellen met een risicofactor worden ondertekend door de preventieadviseur. Zowel van toestellen als machines zijn er indienststellingsverslagen en technische fiches. De wetenschapslokalen beantwoorden aan de vereisten van de regelgeving m.b.t. bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Het aantal aanwezige producten is beperkt en afgestemd op de vereisten van de leerplannen wetenschappen. Men maakt gebruik van de nieuwe etikettering.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Op grond van de systematiek waarmee de instelling tekorten opspoorde en wegwerkte, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school heeft een uitgesproken visie op het zorgbeleid in het algemeen. Ze gaat uit van een zorgcontinuüm. Daarmee kiest de school voor een integrale aanpak: de begeleiding van de leerling richt zich op de totale persoon. De leerzorg is een inherent onderdeel van het geheel. Visieteksten en documenten stipuleren de doelstellingen, de procedures en de verantwoordelijkheden van de leerbegeleiding. Cruciaal is dat de school gefaseerd wil werken en een leerbegeleiding op maat wil uitbouwen met aandacht voor zowel de preventieve als de curatieve aspecten op verschillende niveaus. Transparantie en duidelijkheid zijn voorwaarden voor een funderend draagvlak. Uit het onderzoek blijkt dat op het uitvoeringsniveau vooral de doelen van de curatieve, remediërende benadering goed geoperationaliseerd zijn. De preventieve dimensie krijgt stilaan meer aandacht. Enkele vakgroepen spelen duidelijk een voortrekkersrol, onder aanmoediging en sturing van de studietoelators. Het draagvlak groeit.

Ondersteuning De school hanteert detectierichtlijnen om de verschillende fases in de leerbegeleiding op te starten: van de preventieve basiszorg in klasverband, via de remediërende aanpak van de vakbegeleiding tot de specifieke acties op systeemniveau van de studietoelators. Door een degelijke materiële omkadering, door een uitgebreide structurele ondersteuning via begeleidingsuren en – verantwoordelijken (leerlingenbegeleiders, coördinatoren, studietoelators) en door uren ‘leren leren’ in het eerste leerjaar, creëert de school de randvoorwaarden voor een stimulerende studieomgeving. Voor leerlingen met een geattesteerde leerstoornis worden sticordi-maatregelen genomen. Het overleg en de samenwerking tussen de verscheidene betrokken coördinatoren zijn legio, wat de vooropgestelde integrale aanpak ten goede komt. De recente initiatieven tot stroomlijning willen de transparantie en de efficiëntie nog verbeteren.

Het proces van de leerbegeleiding steunt verder op een degelijk functionerend leerlingvolgsysteem, dat de garantie biedt voor een adequate technisch-administratieve opvolging. Het elektronische platform (SOL) fungeert als belangrijk communicatiemiddel tussen de actoren. Opmerkelijk zijn de vele uitgeschreven richtlijnen en stappenplannen over hoe men te werk moet gaan op elk van de niveaus, waar men rekening moet mee houden en welke formulieren en documenten de acties moeten onderbouwen. In die mate dat het geheel soms een (te) hoog formalistisch gehalte heeft.

Doeltreffendheid De efficiëntie van de organisatie en de werking van de leerbegeleiding op schoolniveau worden goed bewaakt, onder andere via geregelde bevragingen en interne evaluaties. De feedback situeert zich vooral op twee niveaus. Enerzijds getuigen leraren en ouders dat de aanpak wel degelijk resultaten oplevert en laten leerlingen weten dat hun motivatie en studiehouding verbeterd zijn. Anderzijds worden er elementaire statistieken getrokken over de eigen werking. De datavergaring gebeurt vaak ‘op aanvoelen’ en nog niet op basis van meetbaar geformuleerde doelstellingen en gepaste beoordelingsmethodes. Transparante criteria voor effectmeting ontbreken nog.

Ontwikkeling De school wil haar leezorg nog beter afstemmen op de parameters die leerlingen laten vastlopen in het leerproces. De deskundigheidsbevordering van de medewerkers staat voorop. Maar ook meer aandacht voor de ontwikkeling van de preventieve leerbegeleiding op vakgroepniveau dringt zich op. De professionalisering met betrekking tot leerstijlen van leerlingen is een belangrijk aandachtspunt om een gedifferentieerde aanpak mogelijk te maken en om het leerproces te stimuleren via activerende en coöperatieve werkvormen.

De gestage aangroei van het aantal leerlingen in de studietoaching stelt de school voor een uitdaging.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school heeft een doordachte visie op de leerlingenevaluatie ontwikkeld en uitgeschreven. De leerlingenevaluatie wordt breed opgevat en wordt uitdrukkelijk gerelateerd aan het leerproces van de leerlingen en het onderwijsproces van de leraren. Enerzijds moet de evaluatie bijdragen tot de zelfsturing en de autonomie van de leerlingen, anderzijds moet zij leraren en vakgroepen ertoe aanzetten te reflecteren over hun onderwijspraktijk met het oog op zelfevaluatie en bijsturing. Een belangrijke beleidsdoelstelling is bovendien dat zij de communicatie tussen alle betrokken schoolparticipanten aan de gang brengt en bevordert. Vandaar dat de schoolleiding in haar visie ook veel belang hecht aan transparantie en openheid met betrekking tot evaluatie, leerlingresultaten en de rapportering daarvan.

De evaluatiepraktijk is voorts gelinkt aan de schoolloopbaan en de studietoekoebegeleiding. In de vakken waarvoor examens worden afgenomen stijgt het aandeel van de punten voor de examens tegenover het gewicht van het dagelijks werk over de graden heen. Daarmee wil de school haar leerlingen een zelfstandige studietoekoe bijbrengen en een vlotte aansluiting bij de evaluatiepraktijk in het hoger onderwijs mogelijk maken. Het gewicht van een vak in de eindbeoordeling is afhankelijk van het aantal lestijden per week, zodat een gedifferentieerde benadering van basisopties en studietoekoe mogelijk wordt. De school koppelt in haar visie ook expliciet terug naar de validiteits- en representativiteitsvereisten in de leerplannen.

Daarnaast heeft de school een visie op permanente evaluatie ontwikkeld en die evaluatievorm ook ingevoerd in een aantal vakken, waaronder de moderne vreemde talen. Ook de visie op de evaluatie van vakgebonden en vakoverschrijdende attitudes heeft zij duidelijk verwoord en onder meer in het schoolreglement aan de verscheidene participantengroepen gecommuniceerd. Met betrekking tot de evaluatie van de specifieke eindtermen voor de onderzoekskompetentie is echter nog geen schoolbrede visie ontwikkeld.

Ondersteuning De schoolvisie is tot stand gekomen op grond van participatie en breed overleg met de vakgroepen. De leerlingenevaluatie is een vast item op de agenda van personeelsvergaderingen en vakgroepen.

Documenten werden ontwikkeld waarin afspraken en richtlijnen met betrekking tot het evaluatieproces, de deliberatie, de rapportering en de attestering zijn opgenomen en waarmee de schoolleiding de gedragenheid systematisch wil bevorderen. Zij formuleert duidelijk haar verwachtingen met betrekking tot een kwaliteitsvolle leerlingenevaluatie, met uitdrukkelijke verwijzing naar de

leerplannen.

Doeltreffendheid De schoolleiding vertrouwt de verantwoordelijkheid voor de vakinhoudelijke afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen toe aan de professionaliteit van de leraren en vakgroepen. De opvolging gebeurt aan de hand van lesbezoeken en functioneringsgesprekken. Leerlingenresultaten worden geanalyseerd en de analyses worden besproken. Daarmee wil de schoolleiding het signaal geven dat de leerlingenevaluatie een essentieel onderdeel van het leerproces is.

Ondanks de inspanningen van de schoolleiding beantwoordt de evaluatiepraktijk niet in elk vak aan de validiteitsvereisten. De evaluatie van ondersteunende kennis beantwoordt onvoldoende aan de leerplanvisie. Er zijn lacunes in de evaluatie van vakgebonden attitudes en de vraagstelling is niet altijd gesitueerd op de hogere verwerkingsniveaus.

Eindbeslissingen en adviezen zijn voldoende onderbouwd met elementen uit het leerlingendossier. De wettelijke verplichting om de toekenning van B- of C-attesten te motiveren wordt nageleefd. De notulen en de processen-verbaal voldoen aan de eisen van de regelgeving.

Ontwikkeling De school investeert in de optimalisering van haar evaluatiepraktijk door in te zetten op de professionalisering van haar personeelsleden en een beroep te doen op de ondersteuning van externe begeleiding. De schoolleiding beschikt over voldoende reflecterend vermogen en daadkracht om in overleg met de participanten doelgerichte acties te ondernemen om tekorten of lacunes weg te werken.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Besluitvorming, Kwaliteitszorg, Leiderschap, Visieontwikkeling	Samen met het Sint-Angela-Instituut, de Sint-Angela-basisschool, het en het Montfortinternaat maakt het Montfortcollege deel uit van de vzw Sint-Angela-Montfortcollege. De algemeen directeur van de vzw stuurt het personeels-, financieel en logistiek beleid overkoepelend doelgericht aan voor alle scholen van de vzw en voor het internaat. Hij wordt bijgestaan door een financieel adjunct-directeur die eveneens instaat voor alle instellingen van de vzw. Het pedagogisch beleid en de dagelijkse organisatie van de schoolwerking van het Montfortcollege liggen in handen van een pedagogisch directeur en een adjunct-directeur. De pedagogisch directeur van het Montfortcollege stuurt het kwaliteitsbeleid aan voor de hele vzw. De adjunct-directeur werd recentelijk aangesteld tot kwaliteitscoördinator voor het Montfortcollege. Samen vormen de vier directeurs het directieteam van het Montfortcollege.
---	---

De pedagogisch directeur en adjunct-directeur hanteren een ondersteunende leiderschapsstijl en stellen zich maximaal toegankelijk op voor leraren, leerlingen en ouders. De pedagogische directeur stuurt de vakgroepen aan en volgt ze op. De schoolwerking wordt verder ondersteund door een uitgebreid middenkader bestaande uit onder meer drie graadcoördinatoren, leerlingenbegeleiders, een ICT-coördinator en een preventieadviseur. De duidelijke structuur en efficiënte taakverdeling binnen de overkoepelende vzw en in het Montfortcollege dragen bij tot een efficiënte werking voor alle aspecten van het beleid.

Met haar pedagogisch project gevat in het adagium 'Ruimte voor talenten' wil de school al haar leerlingen maximale kansen bieden om hun competenties en talenten te ontdekken en ontwikkelen, zodat ze die in hun persoonlijk, sociaal en professioneel leven optimaal kunnen integreren. Naast een degelijke opleiding streeft ze ernaar de leerlingen een brede vorming te geven met voldoende aandacht voor cultuur, sport, milieu en moderne informatie- en communicatietechnologie. De school weet een breed draagvlak te creëren voor haar opvoedingsproject bij het schoolteam, de ouders en de leerlingen. Het wordt geconcretiseerd in een recentelijk geactualiseerd dynamisch schoolwerkplan dat visieteksten en strategische en operationele doelen bevat voor alle aspecten van de schoolwerking. Uit de doorlichting blijkt dat de school haar visie grotendeels waarmaakt. Het attesteringsbeeld leunt aan bij de gemiddelde referentiewaarde voor de scholen buiten de centrumsteden. De participatiegraad van leerlingen aan het hoger onderwijs en het gemiddelde studiesucces zijn hoger dan gemiddeld in Vlaanderen. Het welbevinden van de leerlingen scoort hoger dan gemiddeld in Vlaanderen (eerste graad) of is gelijk aan de referentiewaarde voor Vlaanderen (tweede en derde graad).

Door een motiverend en ondersteunend beleid te voeren en de competenties van het schoolteam aan te spreken, slaagt de schoolleiding erin een participatieve ontwikkelingsdynamiek aan de gang te brengen. Bij de beleidskeuzes van de school speelt de kaderaad een belangrijke rol. Die bestaat uit de directieleden en de leden van het middenkader en komt wekelijks samen. De raad is bevoegd voor alle aangelegenheden die de school betreffen. De personeelsleden worden aangemoedigd om inbreng te hebben in de besluitvorming en het schoolbeleid mee gestalte te geven o.a. door lid te worden van werkgroepen en raden. De schoolraad en de pedagogische raad zijn

reglementair samengesteld en de inbreng van hun leden wordt ernstig genomen. De school kan rekenen op een actieve oudervereniging die deelneemt aan de organisatie van een aantal schoolactiviteiten. Er gaat bijzondere aandacht naar de inbreng van de leerlingen in het schoolleven. Ze leveren een actieve bijdrage door middel van de leerlingenraad en in de cultuurraad, de sportraad en de milieuraad. Het onderwijskundig overleg verloopt vooral via de vakgroepwerking.

De school investeert in efficiënte communicatie zowel extern als intern. Er werd een communicatiecoördinator aangesteld. Door middel van een waaier van communicatiekanalen slaagt de school erin alle betrokkenen te informeren. Ze installeerde een doeltreffend elektronisch berichtenbord in de verschillende gebouwen van de uitgestrekte campus. Een nieuw elektronisch platform werd in gebruik genomen.

Met het aantreden van het nieuwe directieteam kende de kwaliteitszorg in het Montfortcollege een nieuw elan. De school deed een beroep op de pedagogische begeleidingsdienst om de opstart van een integraal kwaliteitszorgsysteem te ondersteunen dat gedragen en gehanteerd zou worden door het volledige schoolteam. Op basis van een nulmeting, enquêtes over het welbevinden van het personeel en de leerlingen en een onderzoek over informatiegebruik op school werden sterktes en zwaktes geïnventariseerd. Daaruit werd een aantal algemene en onderwijskundige beleidsprioriteiten geselecteerd. Jaarlijks actualiseert men de beleidsprioriteiten.

De laatste twee schooljaren werd sterk ingezet op de optimalisering van de organisatie van de schoolwerking en het verbeteren van de interne en externe communicatie. De werking i.v.m. de leerlingenbegeleiding, de leerlingenevaluatie, de vakgroepwerking en de professionalisering van het schoolteam werd opnieuw gedefinieerd in het licht van het 'talentbeleid'. Daartoe werden doelen geformuleerd op korte en middellange termijn en werd een aantal ondersteunende acties ondernomen. De doelgerichte en planmatige aanpak resulteerde reeds in een merkbare kwaliteitsverbetering. De school voorziet in een beperkt aantal methodieken om de efficiëntie van haar werking en de effecten van de ondernomen acties na te gaan. Zo verzamelt ze een aantal gegevens i.v.m. de leerbegeleiding en het evaluatiebeleid en bewaakt ze de implementatie van de beleidslijnen op het onderwijskundig vlak door middel van lesbezoeken, functioneringsgesprekken en de opvolging van de vakgroepwerking. Het meten van de effecten van haar acties is evenwel voor verbetering vatbaar.

Ondanks de inspanningen die de schoolleiding levert om de vakgroepen aan te sturen, is de kwaliteitszorg hier nog niet algemeen ingeburgerd. Het onderzoek naar het aanbod van onderwijsdoelen en de evaluatiepraktijk wijzen uit dat er in de meeste vakken nog een behoorlijk marge is voor de verbetering van de leerplangerichtheid. Leraren en vakgroepen gebruiken de evaluatiegegevens nog niet systematisch om het onderwijsproces bij te sturen. Het vormt een uitdaging voor de schoolleiding om de leerplanrealisatie en de evaluatiepraktijk doelgericht op te volgen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De organisatie van het beleid voor woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerbegeleiding.
- Het engagement van het schoolteam voor de brede vorming.
- Het welbevinden van de leerlingen.
- De participatie van de leerlingen aan het pedagogisch project.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het ondersteunend leiderschap en de toegankelijkheid van het directieteam.
- De participatieve ontwikkelingsdynamiek.
- De organisatie van de schoolwerking.
- De systematische aandacht voor kwaliteitszorg.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van de specifieke eindtermen onderzoekscompetentie voor wiskunde.
- De leerplanrealisatie voor Nederlands in de eerste en de tweede graad.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De evaluatiepraktijk.
- De schoolbrede aanpak van de specifieke eindtermen onderzoekscompetentie.
- De verdere ICT-integratie in het leerproces

Wat betreft het algemeen beleid

- De opvolging van de leerplanrealisatie en de leerlingenevaluatie.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor muzikale opvoeding in de eerste graad (opvolging inspectie).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	muzikale opvoeding	
Graad 1 Latijn	muzikale opvoeding	
Graad 1 Moderne wetenschappen	muzikale opvoeding	

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **06-02-2018** opnieuw een controle uit.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Vinciane VANDERHEYDE de inspecteur-verslaggever	Carl FOULON de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	